

מסורת הש"ס

אז מתיבין ק... וילי חמור
תמקד... (א) וילי חמור
(ד) וילי חמור

הגהות הבי"ח

(ה) חסד דה"ר יהודה וכו'
פומה וועל בו מרדקתני
פומה וועל בו תממ:

גילוי הש"ס

נ"ס געפילן בו בשרש
אבל לא בשרש. מ"ן פ"ח
מ"ד דל"ס:

רבינו הגנאל

בין קשור בין שאינו קשור
אחור ספק שפיקי בו הוא
שמתוקן. לומר שמתוקן
לפיק בו. רבינו יחיאל
זה דאמרין סוף הו"פ
חפ"ן ח"ד סוף ק"ט
הבבלי ע"ש שמתוקן
לפירצה שבחור. בזמן
שמתוקן והלוי נעלין כון
בשבת וכן ע"ל ב"ר
א"ל ר' יוסה וליאמר
בין הלוי בין שאינו תלוי
והוא שקשור. לומר כב
המשנה בו מעשה ליום
כלי. דאמר רב ב"ב חז
א"ר יוחנן כמתוקן כאן
בשק החלון כן חלוקת
בגד הנגר קשור ותלוי
כלבו. אבל לא ליה
קדוש במדינה. והיא כן
עירובין איהו נגר הנגר
שנועלין בו בשרש אבל
לא במדינה. שומט ומניח
בקרן זית. דייקין פנה
מקמינו ושומט ומניח.
ככלל שאם הוא קשור
שאם אינו יכל לשומט
ולתלוו בקרן זית שפיר
דמי. ואמרין מאן אנה
נגר הנגר צריך להיות
קשור ותלוי ר' אליעזר. והא
ר' יוחנן סבר די חכמים
הלוקין על די אליעזר
סבירא להו כו' והורה
דאמר שאינו קשור ולא
תלוי אבל אם הוא קשור
אע"פ שאינו תלוי שרי.
וא"ל ר' אבא ל"ר יוסה
אנה דאמר והוא שמתוקן
אע"פ שאינו לא קשור
לא תלוי. כי זה מתניא
דמי בקנה שהתקין בערב
לחיות פומה ונעלין בו.
ואמר רשב"ג מתוקן אע"פ
שאינו קשור. ואמר שמייה
די יוחנן הלכה כרשב"ג
דקאי רשב"ג כחכמים.
ואקשינן היכי אמר ר'
יוחנן הילכתא כרשב"ג
ורשב"ג שרי אע"פ דליבא
חריב כלי עליו. ור' יוחנן

כל הכלים פרק שבעה עשר שבת

קבו.

עין משפט
גז מוצה

בא ב מ"י כ"כ מלכות
שבת הלכה ל' וכו'
הלכה י' סמך לחין סה
ט"ש ע"ש א"ר סמך ע"ש
ספ"ק ח'
ב"ר ג מ"י כ"כ מ"ש הלכה
ז'

מוסף רש"י

נגר הנגר. שקשור בלח
אבל אינו תלוי. שהחל לחין
ומתן שנגר אינו נראה
קשור (ש"ב ו' ג' ע"ל)
בו במקדש. רשות בעלמא
היא. דלוי טיה מסת הילח
וקשור לך. אלא הילח הנגר
מחו כבינה. ולין שבת דרבנן
תמקד. דלא נזרי ס' ע"ש.
המנוח מותר במקדש. ר'
יהודה סבר לא נעין משם
הוא אלא דומה לנגן ונתקדש
לא נזרי ס' ע"ש. זה א"ר
בבב"ע מותר. הילח
וקשור אע"פ שיש תלוי
(ע"ש).

דכל גגות (יעיובין ז'). דפרין ושמואל למה ליה למיעבד הכי וקאמר זה
מעטל כו' לאו משום דלי הוה אמר אין מעטלעין בו אלא בדי' אמות
דזו הוה יחא ליה אלא אז נמי היה קשה היכי עבד הכי כיון דמחילה
מתרת לטלטל בחצר הוה בעשיית אהל ערפי בתחלה ואקרו כדפרישית
לעיל ומהאי טעמא היה מקפיד רב
דס"ל שאין מעטלעין אלא בדי' אלא
משום דהש"ס ידע דכבר שמואל דזה
מעטל עד עיקר המחילה יחא
למיעבד למה הולך לעשות מחילה:
בין קשור בין שאינו קשור והוא
שמתוקן. נראה לר"ת דלאו
במיקון של מעשה אלא במחשבה
בעלמא כדמוכח לקמן דלמר כרשב"ג
ס"ל דלמר מתוקן אע"פ שאינו קשור
דהיינו במחשבה ומשמע דלגמרי ס"ל
במחשבה דלמר דלמר כרשב"ג
טוהיה דגני ר' יוחנן דוקא הוא דלמר
בסמך סבר לה כוומיה נחלא ופליגי
עליה נחלא ופריך ולימא מר בין
תלוי בין שאינו תלוי והוא שקשור
כרבי יהודה דבעי קשיה וטעמא
משום טלטול ולא משום נעין דלי
משום נעין מאי רש"י מנגר שפריך
קשיה בפיק ואל בפיק לא שייך בין
אלא תוספת אהל ערפי ותוספת אהל
ערפי שרי רבנן נלא שום קשיה
כדמוכח נמי שהו"א וכו' (שם מד:).
והבב"ע באן ופאן אבא. פ'
רש"י ששחוקעו בשבת
בונה הוא ואקורא דאורייתא איבא
ואינו משמע שיהא בו אקורא

בין קשור בין שאינו קשור והוא שמתוקן
א"ל ר' רימיה ולימא מר בין תלוי ובין שאינו
תלוי והוא שקשור דאמר רבה בר בר חנה
א"ר יוחנן כמתוקן כאן כך מחלוקת בנגר
הנגר ר' דתנן נגר הנגר נועלין בו במקדש
אבל לא במדינה והמונה כאן וכאן אסור ר'
יהודה אומר המונה ר' במקדש והנגר במדינה
ותניא איהו נגר הנגר ר' שנועלין בו במקדש
אבל לא במדינה כל שקשור ותלוי וראשו
מגיע לארץ ר' יהודה אומר יזה אף במדינה
מותר אלא איהו שבמדינה אסור כל שאינו
לא קשור ולא תלוי ושומטו ומניחו בקרן זית
ואמר רבי יהושע בר אבא משמיה דעולא
מאן תנא נגר הנגר ר"א היא א"ל אנה
דאמרי כי האי תנא דתניא ר' קנה שהתקינו
בעה"ב להיות פותח ונועל בו בומן שקשור
ותלוי בפתח פותח ונועל בו אין קשור ותלוי
אין פותח ונועל בו רשב"ג אומר מתוקן אע"פ
שאינו קשור אמר רב יהודה בר שילת אמר
רב אסי א"ר יוחנן ר' הלכה כרשב"ג ומי
אמר רבי יוחנן הכי והתנן כל כסויי הכלים
שיש

דאורייתא כיון שאינו מצטול
נגר הנגר ליכא אקורא אלא משום טלטול וכי יהוא מילתא
שהתקינו בעה"ב להיות פותח ונועל בו דמיייר משום טלטול ואפ"ה
לנהיריבס נית אחיה אע"ג דהיי משום שבות נאמר טלטול במקדש כקניס ומקלות דלעיל אבל בשום נעין ליכא אקורא כלל אפילו
מדרבנן וקשה לר"ת מנגן דאפילו רבי אליעזר ורבנן בתוספת אהל ערפי כיון דאפילו טלטול דילמא נחא הוא דאפילו ומתן ר"ת
בספר הישר דא"כ הוה ליה למנקט פלוגמיהו במילתא דלא שייכא ביה תוספת אהל כי היא דנגר הנגר ומנקט פלוגמא בפיק החלון
דשייך ביה תוספת אהל ש"מ דפליגי בזהל וליכא למימר דדוקא בזהל פליגי ולא בטלטול דהא כההיא דנגר לא שייך אלא אקור
טלטול אפ"ה אפילו בה ר"א ורבנן דע"כ איבעי לן למימר דת"ק דנגר היינו ר"א דרבנן שרי אפילו בפיק החלון כ"ש בנגר דלא
שייך אקור אהל אלא אקור טלטול אלא דהיי במדתי פליגי דר"א אסר בפיק החלון ומשום טלטול בשאין מורת כלי גמור עליו ואפ"ה
יש עליו מורת כלי גמור כגון שיש לו בית יד אקור מ"מ משום תוספת אהל ערפי כיון דנעלין בפיק ורבנן דשרי אפ"ה אין עליו מורת
כלי דלית להו לא משום טלטול ולא משום אהל: ר"ב יהודה אומר כו'. ובעירובין מתקין אמר רב יהודה אמר שמואל הלכה כרבי
יהודה וקשה לר"י דהא שמואל גופיה סבר לעיל בפרק כמה טומיין (דף ג.) גני חריות של דקל שגדן לעגים בדמחשבה בעלמא
קני דאיתמר רב (יהודה) אומר קושר ושמואל אמר מושב וקאמר התם דשמואל ס"ל כרשב"ג דאמר חריות של דקל שגדן לעגים ונמלך עליהן
לישיבה א"ל לקשר וא"כ היכי קאמר הלכה כרבי יהודה דבעי קשיה משום אקור טלטול דהא לא שייך אקור כיון כההיא דנגר הנגר אלא
אקור טלטול ומשום אקור טלטול בעי רבי יהודה קשיה כדפרישתי וליכא לפרושי דנגר הנגר דהכל לאפיקי לראשון כיון הוא דבעי
קשור אבל משום אקור טלטול לא היה בעי קשור אלא במחשבה בעלמא כרשב"ג א"כ מאי קא מהדר ליה ר' אבה בר כהנא לר' ירמיה
אלא דאמרי כי האי מנא כו' דילמא מאי דלא בעי התם רשב"ג אלא מתוקן אע"פ שאינו קשור היינו משום דהתם ליכא אלא אקור
טלטול התם דהיי מדיי בבנין דקאמר קנה שהתקינו בעה"ב להיות פותח ונועל (ה) ומדקתני פומה ונועל משמע שאינו נעל
בזוהו קנה עצמו דהוה ליה למיתבי שהתקינו לנעול בו אלא משמע שאלו כעין מפחחות שלטו שיש מהם שמושגין המנועל שדלת לבחן
ולבאן כך הקנה מושך המנועל אבל הקנה עצמו אינו במקום המנועל א"כ פשיטא דהיי לא שייך בין כהאי קנה אלא משום אקור
טלטול הוא ומיהו אין ראייה מזה דבהאי קנה מיייר כדפרישתי מדקתני פומה ונועל דהא כה"ג קתני בתוספתא חבילי עגים וסוכה של
קוליס שעשאן דלה לפירצה ולחצר אם היו קשורות ותלויות פותחין ונועלין בהן אם לאו כו' מיהו אומר ר"י דאפילו הוה מפרש היה דקנה
שהתקינו כו' דשייך ביה נעין ובמקום מנועל הוה ולהכי פשיט מיניה רבי אבה בר כהנא דס"ל כרשב"ג דאמר דכי הוה מתוקן אע"פ שאינו
קשור נתיק ממורת אקור נעין לא הוה אמי שפיר (דה"א) מדקאמר הש"ס בסמך וכו"ת הכא נמי דאיכא מורת כלי עליה והתנא חריות
של דקל כו' והיכי מוכח מההיא דחריות של דקל דהא דאמר מתוקן אע"פ שאינו קשור היינו נלא תורת כלי אלא במחשבה בעלמא דלמא
באקור טלטול הוא דלא מנריך רשב"ג אלא במחשבה אבל באקור נעין הוה בעי שיתקוהו ויכניוהו ויעשו בו מעשה שיהא מורת כלי
עליו על כן נראה לר"י דבהכי פליגי רבי אבה בר כהנא ורבי יוחנן ורב יהודה דעירובין (דף קג.) דאיתיה סבירא להו דכההיא דנגר
לא שייך אלא אקור טלטול ואיהו ס"ל דשייך בין בנגר הנגר ולהכי בעי קשור לאפיקי מאקור נעין והשתא אמאי שמתין שפיר
דלא מיייר מדי באקור נעין לא כההוא דנגר ולא כההיא דקנה והשתא נמי ההיא דקנה משום טלטול. מ"ר:

שקשור וחיי ראשו מגיע לארץ. פירוש ראשו העליון תלוי וראשו התחתון מגיע לארץ כדפירש בקובוצים ונראה לרשב"ג
דאפילו שני הראשים מונחים לארץ אלא שקשור דשרי במקדש והאי דנקט כהאי גוונא לאשמעינן דאפ"ה אסור במדינה
והשתא אמי שפיר הא דתנן במשנה והמונה כאן וכאן אסור היינו שאינו קשור ולא תלוי כלל דאי אמרת דוקא נקט ראשו מגיע לארץ
אבל שני הראשים מונחין בארץ אסור במקדש כאן א"כ ששאל א"כ הוה מונח דרבי יהודה כוונתו דמנא דמונח דרבי
יהודה על כדחייק היינו שאינו לא קשור ולא תלוי ושומטו ומניחו בקרן זית דאי אמרת כמו מונה דת"ק ששני ראשים מונחים בארץ
אלא שקשורין היכי קאמר המונה במקדש ההוא אפילו במדינה שרי דלא אסר רבי יהודה אפילו במדינה אלא דוקא שאינו קשור כלל:
וכי